

Participatiereglement

Maak het mee in Nazareth-De Pinte

Artikel 1. - Principes als leidraad

Voor de organisatie van inspraak laten we ons leiden door **zes principes**¹.

§ 1. **We zijn duidelijk, transparant en eerlijk.**

Vanaf de start van een (participatie)traject zijn we open over het speelveld waarbinnen de participatie zich afspeelt. Het kader is vooraf opgemaakt, met een duidelijke beschrijving van de context, de beschikbare middelen, timing en het vooropgestelde doel. De verwachtingen worden op voorhand duidelijk geformuleerd ten aanzien van alle betrokkenen.

§ 2. **Elke trede van de participatieladder is waardevol.**

Voor elk traject bepalen we vooraf welke trede van de participatieladder we beklimmen. De participatieladder is een overzichtelijk instrument om per participatievorm of project de intensiteit van de wederzijdse betrokkenheid tussen bestuur en burgers aan te tonen. De ladder is geen statisch gegeven, noch is het een hiërarchisch gegeven: de onderste treden van de ladder zijn evenveel waard als de bovenste. Zo kan er voor elk project, vorm of zelfs fase van een project een andere 'trede' of intensiteit nodig, mogelijk of wenselijk zijn.

De participatieladder:

1. INFORMEREN	
Omschrijving	We verstrekken informatie aan belanghebbenden over plannen, projecten of beleid.
Voorbeelden occasioneel	Informeren via persberichten, aankondigingen, folders, website, 't Magezien ...
Voorbeelden - structureel	Informeren via kernraden, structurele werkgroepen, platformvergaderingen en het voorzittersoverleg

2. RAADPLEGEN	
Omschrijving	We zoeken meningen en feedback van belanghebbenden over specifieke plannen of projecten.
Voorbeelden occasioneel	Raadplegen via enquêtes, openbare bijeenkomsten (= praattafels), focusgroepen, online forums

¹ De principes zijn gebaseerd op de inzichten en handvaten van o.a. De Wakkere Burger, Verenigde Verenigingen, inspiratiedag '25 jaar participatie in Gent' en de participatiereglementen van de voormalige gemeenten Nazareth en De Pinte.

Voorbeelden - structureel	Raadplegen via kernraden, structurele werkgroepen, platformvergaderingen, voorzittersoverleg, kindergemeenteraad
---------------------------	--

3. ADVISEREN	
Omschrijving	Belanghebbenden zijn formeel betrokken bij het verstrekken van advies en aanbevelingen over plannen en beleid.
Voorbeelden occasioneel	Focusgroepen
Voorbeelden - structureel	Adviseren via kernraden, structurele werkgroepen, platformvergaderingen

4. COPRODUCEREN	
Omschrijving	We werken samen als gelijkwaardige partners aan het ontwikkelen van plannen, projecten of beleid.
Voorbeelden occasioneel	Gezamenlijke projectgroepen, collaboratieve workshops
Voorbeelden - structureel	

5. MEE BESLISSEN	
Omschrijving	Belanghebbenden zijn direct betrokken bij het besluitvormingsproces en hebben een mate van beslissingsbevoegdheid.
Voorbeelden occasioneel	Referenda, stuurgroepen...
Voorbeelden - structureel	

6. ZELFBESTUUR	
Omschrijving	Belanghebbenden hebben volledige verantwoordelijkheid en autonomie voor planning, besluitvorming en implementatie.
Voorbeelden occasioneel	wijkinitiatieven
Voorbeelden - structureel	

§ 3. **Elke stem is welkom, ook de stille.**

We steken actief onze voelsprietten uit om alle inwoners te beluisteren. Zeker zij die het meest kwetsbaar zijn in onze samenleving of verder van beleid afstaan. We zoeken naar manieren om de stille of afwezige stemmen op te zoeken en hun mening mee te nemen in het traject. Ook al betekent dit soms dat we het vooropgestelde participatietraject moeten bijsturen in bijvoorbeeld timing of voorziene middelen.

§ 4. **We gaan op zoek naar het algemeen belang.**

We focussen niet op individuele noden of ervaringen. We streven naar gedragenheid, naar een algemeen belang; en maken aan de deelnemers duidelijk dat we geen optelsom maken van het eigen gelijk of de luidste roepers.

§ 5 **We hanteren de resultaten in onze communicatie en het beslissingsproces.**

De resultaten van participatietrajecten worden in alle transparantie voorgelegd aan het bevoegde beslissingsorgaan. In onze communicatie zijn we helder en duidelijk, ook over de moeilijkheden onderweg.

§ 6. **We evalueren onze inspraakprocessen**

Na het traject evalueren we het gelopen proces, indien nodig sturen we bij.

1. **Decretaal verplichte vormen van participatie**

Artikel 2. Klachtenbehandeling

Overeenkomstig artikelen 302 en 303 van het Decreet Lokaal bestuur organiseert de gemeenteraad en raad voor maatschappelijk welzijn bij reglement een systeem van klachtenbehandeling. Het klachtenreglement voor Lokaal bestuur Nazareth-De Pinte werd goedgekeurd in de gemeenteraad en raad voor maatschappelijk welzijn van 29 september 2025.

Artikel 3. Volksraadplegingen

Voor gemeentelijke volksraadplegingen, op initiatief van de gemeenteraad of op verzoek van de inwoners gelden de voorwaarden en de organisatieregels van de artikelen 305 tot en met 325 Decreet Lokaal bestuur en de uitvoeringsbesluiten daaromtrent.

Het initiatief tot een volksraadpleging dat uitgaat van de inwoners moet worden gesteund door ten minste 3.000 inwoners die ouder zijn dan 16 jaar (art. 309, Decreet Lokaal bestuur).

Artikel 4. Verzoekschriften

Iedere burger heeft het recht verzoekschriften, door een of meer personen ondertekend, schriftelijk bij de organen van de gemeente/het OCMW in te dienen. Een verzoek is een vraag om iets te doen of te laten. Uit de tekst van het verzoekschrift moet de vraag duidelijk zijn.

Deze verzoekschriften worden ingediend volgens het huishoudelijk reglement (artikelen 39 en 40) van de gemeenteraad en de raad voor maatschappelijk welzijn vastgesteld door de gemeenteraad op 27 januari 2025.

Artikel 5. Adviesraden

Artikel 304 van het Decreet Lokaal bestuur bepaalt dat alleen de gemeenteraad kan overgaan tot de organisatie van raden en overlegstructuren die als opdracht hebben op regelmatige en systematische wijze het gemeentebestuur te adviseren.

De gemeenteraad organiseert elke adviesraad via een kernraad, die zich voor zijn werking kan laten bijstaan door werkgroepen en platformvergaderingen.

Artikel 6. Kernraden

De kernraad is het hoogste orgaan binnen elke adviesraad en is bevoegd voor:

- de algemene coördinatie van de werking van de adviesraad
- het geven van de adviezen aan het lokaal bestuur
- het voorbereiden van de samenkomsten van platformen;
- het uitvoeren van voorstellen en ideeën vanuit platformen;
- het proactief in kaart brengen van ideeën en verwachtingen
- het opvolgen van de werking van de werkgroepen;
- het opzetten van activiteiten om de samenwerking tussen de deelsectoren te bevorderen of hiaten in het huidige aanbod op te vullen;
- het opvolgen van tendensen en bovenlokale initiatieven binnen de sector;
- het beheer van de financiële middelen, op een zorgvuldige, verantwoorde en efficiënte wijze.

Artikel 7. Werkgroepen

Een kernraad kan vaste (structurele) of tijdelijke werkgroepen vormen, waarvan de samenstelling en de werking in een interne afsprakennota geregeld worden. Werkgroepen kunnen van de kernraad advies- en/of organisatiebevoegdheid krijgen over het deelthema waarvoor ze werken.

Artikel 8. Platformvergaderingen

Een platformvergadering is een brede, open vergadering gericht op het bespreken en vormgeven van het thema dat de adviesraad beheert. Een platform biedt een forum voor alle betrokkenen om hun visie en ideeën dat beleidsthema te delen.

Artikel 9. Ondersteuning adviesraden: financiële middelen

Aan iedere adviesraad worden werkingsmiddelen ter beschikking gesteld, de modaliteiten worden per adviesraad geregeld via een afsprakennota tussen de kernraad en het College van burgemeester en schepenen.

Conform artikel 41 van het Decreet het lokaal bestuur, wordt de bevoegdheid tot uitbetaling van werkingsmiddelen aan de erkende adviesraden gedelegeerd aan het College van burgemeester en schepenen. Deze uitbetalingen dienen te gebeuren binnen de contouren en doelstellingen zoals vastgelegd in het goedgekeurde meerjarenplan van de gemeente

a. Werkingsmiddelen

Elke kernraad en structurele werkgroep met adviesbevoegdheid beschikt jaarlijks over een basisbudget. Met dit budget worden vergaderingskosten, onkosten, interne vormingen/infosessies en initiatieven ter bevordering van de interne samenwerking gefinancierd.

b. Extra werkingsmiddelen

Elke kernraad kan jaarlijks extra werkingsmiddelen aanvragen voor de organisatie van kleinschalige activiteiten gericht op inwoners.

c. Organisatiemiddelen

Elke kernraad kan jaarlijks een aanvraag indienen voor een organisatiebudget, bestemd voor de uitwerking van grotere activiteiten gericht op de inwoners van de gemeente.

Deze aanvraag dient te gebeuren in het kalenderjaar voorafgaand aan de geplande activiteit, zodat de gevraagde middelen tijdig kunnen worden opgenomen in het meerjarenplan en de bijhorende budgettaire planning.

Artikel 10. Voorzitters- en secretarissenoverleg

De voorzitters en secretarissen van de adviesraden komen minstens jaarlijks samen in een voorzitters- en secretarissenoverleg. Er worden grote, beleidsdomein-overschrijdende dossiers toegelicht en besproken.

Het voorzittersoverleg biedt een forum waarop de voorzitters de adviezen van hun raad kunnen toelichten.

2. Aanvullende vormen van participatie

Artikel 11. Kindergemeenteraad

Er wordt een kindergemeenteraad opgericht.

Kinderparticipatie is een essentieel onderdeel van een kindvriendelijke samenleving. Het betrekken van kinderen bij het lokale beleid draagt bij aan hun maatschappelijke betrokkenheid en stimuleert hun verantwoordelijkheidsgevoel. Bovendien zorgt het voor een wederzijds leerproces tussen kinderen en beleidsmakers: kinderen krijgen inzicht in de werking van het bestuur en beleidsmakers krijgen zicht op de noden en ideeën van de kinderen en jongeren.

De Kindergemeenteraad van Nazareth-De Pinte heeft als doel kinderen actief te betrekken bij het beleid van de gemeente en hen inspraak te geven over zaken die hen aanbelangen. Het recht op inspraak en participatie van kinderen is één van de sleutelbegrippen van het Kinderrechtenverdrag van 20 november 1989. Het erkent het kindvriendelijke beleid en vertrekt vanuit de visie dat kinderen volwaardige burgers zijn die op een actieve wijze aan de samenleving moeten kunnen deelnemen.

De Kindergemeenteraad Nazareth-De Pinte volgt de leidraad Kindergemeenteraad die door het College van burgemeester en schepenen wordt goedgekeurd.

Artikel 12. Participatietrajecten in het meerjarenplan 2026-2031

Het College van burgemeester en schepenen bepaalt bij de start van elk nieuw project – buurtgericht en/of thematisch – of en in welke mate participatie wordt ingezet. Daarbij maakt het College een bewuste inschatting van de gewenste en haalbare participatie-intensiteit, met de participatieladder als richtinggevend instrument.

De gekozen participatievorm wordt afgestemd op de beschikbare middelen en personeelscapaciteit. Intensieve participatietrajecten, die zich op de hogere treden van de participatieladder bevinden, vergen logischerwijs meer inzet dan louter informatieve trajecten.

Wanneer het College beslist dat een project een intensief participatietraject vereist, wordt dit meegenomen in de opmaak van het meerjarenplan en de bijhorende aanpassingen. Zo wordt participatie op een transparante en doordachte manier geïntegreerd, in functie van de projectdoelstellingen en de beschikbare middelen.

3. Slotbepalingen

Artikel 13.

Dit reglement treedt in werking vanaf 1 oktober 2025.